

UREDNIŠTVO

RIJEČ UREDNIŠTVA

Poštovani vjeroučitelji,

prelistavajući stara godišta naših katehetskih odnosno pedagoških časopisa dolazi se do zavidljujuće činjenice: naši su pređi i te kako razmišljali, studirali i diskutirali o katehetskim problemima svoga vremena. Njima su posvećivali stranice i stranice svojih listova, tražili su i molili za savjete kada su osjetili da bi im netko mogao pomoći. Nisu se sustezali priznati svoju nemoć i svoje sumnje, ali isto tako nisu zazirali od angažiranja najboljih i najkvalitetnijih snaga u promicanje što suvremenijeg kršćanskog odgoja. Znali su da bi njihova muka mogla nekome i poslužiti pa su sve ljubomorno bilježili i objavljivali. Teško je vjerovati da je omaškom izostavljen bilo kakav skup kateheta, bilo kakvo znamenitije predavanje, bilo kakva objavljena stvar pod tim vidom a da nije bila pribilježena i ostavljena budućim naraštajima na razmišljanje, prosudbu i pomoć. Ima tu mimog razmišljanja, ima žustrijeg, a nisu izostala ni ona polemičke naravi. Novine su uvijek bile izazov. Neki su ih prihvaćali s oduševljenjem i obećavali su im svjetlu budućnost, dok su ih drugi gledali kao „novotarije“ koje su kratkoga vijeka. Ni jedni ni drugi nisu uvijek imali stopostotno pravo. Barem im to pravo nije pripisala povijest. Pa ipak lijepo je da su i jedni i drugi imali snage reći svoje mišljenje. Lijepo je što su imali dovoljno otvorenosti i dovoljno vjere jedan u drugoga. I jedni i drugi su zaslužni da je rad na tom području išao pozitivno naprijed. Kako je lijepo konstatirati da u to vrijeme nismo zaostajali u katehetskom doumljivanju pred drugim narodima Evrope, dapače u nekim smo, vrlo važnim stvarima, i prednjačili. Imali smo svoje mišljenje, svoj stav, svoj način sagledavanja situacije a u isto vrijeme bili smo tako široki i toliko otvoreni da je bilo mjesta i za one vrednote koje nisu izravno nicali i rasle na našem nacionalnom terenu. Nije ih se plašilo ali nije ih se niti uzimalo „pod gotov groš“. Nad njima se razmišljalo i pokušalo ih se ugraditi u vlastito katehetsko biće. Slalo se predstavnike na međunarodne katehetske skupove, ali oni nisu bili samo promatrači i puki izvjestitelji. Oni su se aktivno uključivali u svjetska katehetska razmišljanja, nudili su svoja iskustva i bili otvoreni tudima. Nisu bili niti ljubitelji „geta“ niti su se nekritički oduševljavali „uvoznim“. Pri čitanju njihovih izvještaja i istupa na takvim skupovima, stječe se dojam ravnopravnosti i doraslosti svemu onome što je bilo i aktualno i u isto vrijeme problematično.

Dok mi razmišljamo o svojim katehetskima problemima, dok vapijemo za nekim „konkretnim“ odgovorima, dok nastojimo programirati svoju katehetsku djelatnost, dok joj nastojimo pronaći odgovarajuću metodu, dok razgovaramo o potrebi katehetskih pomagala najrazličitijih vrsta i profila, dotle ne bismo smjeli gubiti iz vida ono što je već učinjeno. Ne bismo trebali ignorirati prijedeni put, ne bismo smjeli misliti da smo u svakoj stvari baš na početku ili da smo pak jako izvorni. Vratimo li se samo kojih osamdesetak godina unatrag, naša muka može biti bezbolnija, naša iznašašća prizemljenija, naši strahovi neopravdaniji, naše prognoze objektivnije. I ovdje se potvrđuje ona Ciceronova: „historia est magistra vitae, lux veritatis, testis temporum, nuntia vetustatis”.

Katehetski salezijanski centar već godinama razmišlja o sustavnom istraživanju naše katehetske prošlosti. Objavljena je i knjiga prof. Emanuela Hoška: „Negdašnji hrvatski katekizmi” koja obuhvaća razdoblje od Tridentskog do Prvog vatikanskog sabora. U tom pravcu usmjerena su i neka istraživanja članova Katehetskog salezijanskog centra. Činimo to, ne radi toga jer volimo prelistavati stare knjige i časopise i jer ne bismo imali drugog posla, nego zato jer vjerujemo da nam prošlost može biti nadahnuće, korektiv, podsticaj a i pomagalo u rješavanju sadašnjih katehetskih pitanja. Premda neki naši vjeroučitelji, zaokupljeni konkretnom mukom, ne vide izravnog opravdanja za takav rad, ipak oni koji se bave njime lakše i sagledavaju i nadvladavaju zapreke na koje svednevice nailaze. I problem ima svoju povijest, i on je nikao negdje u prošlosti. Puno je jednostavnije sagledati stvar u njenim počecima nego u trenutku kada je ona doživjela kulminaciju svoje problematičnosti. Srž je uvijek na početku i kada se uoči srž problema, lakše ga je riješiti. Nije li i to jedan od razloga da su u Crkvi uvijek dobro sloveli oni koji su dobro poznavali njenu prošlost, koji su se nadahnjivali na izvorima (evanđelja, apostoli, očevi)? Moći i htjeti slijediti povijesni razvoj događaja znači poznavati stvar, znači moći uočiti ono što je važno i bitno i dijeliti ga od onoga što je sporedno, usputno, trenutno. U isto vrijeme to znači sposobnost za prilagodbu. Otklanjanje nebitnoga neće u takvom čovjeku nikada izazvati strah ili sumnju, niti krizu identiteta ili pak vjere. Dapače, obnova će biti za njega ponovno rađanje nečega što nije umrlo nego možda počiva skriveno i zaboravljeno u vlastitoj povijesti. Dosta je otvoriti stranice te povijesti pa ugledati sjaj neprolaznog i vapaj za novom interpretacijom. Samo povijesno neupućeni strahuju pred promjenom jer zapravo ne znaju što treba ostaviti a što promijeniti. Tek kad se ovo dostatno shvati, onda se uviđa koliko je važno prelistavati i stare i požutjele časopise, brižljivo proučavati njihov sadržaj, zadržavati se na mucu prericanja, truditi se oko poniranja u bitno, relativizirati ono što je sporedno, izmaknuti se od svakidašnjeg da bi ga se bolje vidjelo.

Kao što je nama drago hoditi utrim stazama, isto tako vjerujemo da će i onima koji dolaze iza nas biti drago proučavati našu „prilagodbu”, našu „obnovu”, naš odgovor na izazov vremena, naše lučenje bitnoga od sporednog, naše nadilaženje skućenoga, naše držanje pred izazovnim, naše vrednovanje suvremenoga pa dolazilo ono ne znam s koje strane. Vodeni ovom idejom i uvjereni u vrijednost „bilježenja” svega onoga što se odnosi na naš katehetski posao, predajemo Vam u ruke ovaj broj „Kateheze”, ne samo zato da biste ga odložili na svoje police za nekoga koji će doći iza Vas i koji bi mogao biti kao „povjesničar” zainteresiran za Vaš materijal, nego i zato da i Vi ostavite za sobom vlastiti „trag” osobnim razmišljanjem i izmjenom misli koja je potaknuta čitanjem, bilješkama i primjedbama upućenim, bilo autorima članaka, bilo uredništvu „Kateheze”. Uvjereni u to da Vam je stalo do osobnog doprinosa na području katehetskog gibanja u nas, nudimo Vam trud i muku nekih od Vas. Nemojte ju prezreti, nego se pokušajte njome nadahnuti i okoristiti.

Ugodne, pošteno zaslužene praznike od srca želi,

UREDNIŠTVO